

Šifra kandidata:

--

Državni izpitni center

JESENSKI IZPITNI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 2

Interpretacija poljubnega (odlomka) umetnostnega besedila

Sreda, 24. avgust 2016 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi konceptni list in dva ocenjevalna obrazca.

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani, na ocenjevalna obrazca in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje dva odlomka z navodili za pisanje interpretacije. Napišite samo eno interpretacijo, vodeno (1.) ali samostojno (2.). Interpretacija naj obsega najmanj 400 besed. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30.

V preglednici zaznamujte izbrano interpretacijo z "x".

1.	2.

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pišite skladno s slovničnimi in pravopisnimi pravili, čitljivo, vendar ne samo z velikimi tiskanimi črkami. Če se zmotite, napačno besedo ali poved prečrtajte in jo zapišite na novo. Nečitljiva interpretacija bo ocenjena z 0 točkami. Osnutek interpretacije, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

1. Vodena interpretacija

Miha Mazzini: ALFRED IN SIN (odlomek)

SMRT PRED KAMERAMI

Po televiziji so iskali udeležence resničnostnega šova. Obetali so visoko nagrado in Alfred se je prijavil.

Pred komisijo mu je slabo kazalo, saj je večinoma gledal v tla ali pa bežal z očmi prek časopisnih izrezkov, s katerimi so bili polepljeni zidovi.

Vprašali so ga, kaj je na njem tako posebnega, da bi prepričal gledalce, in slišal je enega od članov komisije vzdihniti, da izgubljajo čas s temle, občutek nezmožnosti in nesposobnosti ga je povedel do prisluga razbijanja po vratih in vpitja o stanařini, oči so gledale sliko neke angleške gospodične, ki je pred kamerami umrla, in Alfred je prvič zamrmral, potem pa glasneje ponovil:

»Na smrt sem bolan.«

»O!« je rekla komisija in staknila glave. Slišal je izraze, kot so *prime time*, *media plan*, *telemetrija* in podobno, potem pa so ga s sladkim glasom vprašali, koliko mu še ostane.

Zmignil je z rameni.

»Boste zdržali do petnajstega naslednji mesec?«

»Bom.«

»Pa bi umrli pred kamerami?«

»Če že moram ...«

Tako je Alfred postal slaven. V studiu so naredili bolniško sobo, vanjo postavili posteljo, ki so si jo sposodili v bolnici, oblekli Alfreda v črtasto pižamo, mu nataknili gumijaste sandale ter ga večinoma pustili ležati in gledati televizijo, tudi samega sebe, kadar je bil na sporedru.

Kmalu pa ga je poklical glavni producent in žalostno odkimaval z glavo:

»Kar odkrito vam bom povedal. Gledanost je slaba, vaše umiranje ... je ... kako naj rečem ... zelo netelevizijsko. Mi moramo dati gledalcu razburjenje, ki ga doma nima. Vi pa ... Razmišljamo, da bi prekinili pogodbo.«

Alfred je osramočeno sklonil glavo. Smrt je bila še nekaj iz življenja, česar ni bil sposoben zadovoljivo opraviti.

prime time – čas največje gledanosti oddaje

media plan – medijski načrt za prorod v javnost

telemetrija – tehnologija za meritve na daljavo in za posredovanje informacij

(Vir: Miha Mazzini: Alfred in sin. V: Polni koledarji, prazni dnevi. Novo mesto: Goga, 2012. 26–27.)

NAVODILA

- Opredelite odlomek glede na književno zvrst in ga povzemite.
- Opišite odnos televizijske komisije do Alfreda. Razložite, zakaj postane zanjo zanimiv. Pojasnite Alfredov odziv na producentovo nezadovoljstvo in pri tem citirajte poved, ki najbolje odraža Alfredovo občutje v tem trenutku.
- Povzemite ugotovitve in napišite svoje mnenje o Alfredovi odločitvi, da se prijavi na resničnostni šov. Ob primeru iz življenja presodite, kakšna je vloga medijev v človekovem življenju.
- Svoje besedilo ustrezno členite, pri pisanju upoštevajte slovnična in pravopisna pravila ter slogovno ustreznost.

2. Samostojna interpretacija

Vanja Pegan: ČOLN (odlomek)

V soboto je šel po nakupih. Kupil je nekaj konzerv fižola, iz katerega si je kuhal mineštре, pašто, nekaj začimb, vžigalice in še nekaj malenkosti, toda misli so mu stalno uhajale k stari Pierini. V trgovino je šel predvsem zato, da bi kupil kaj zanjo. Vedel je, da se najbrž ne bo niti dotaknila prinesenih stvari, a vseeno ni mogel k njej kar tako, praznih rok. Kupil ji je najnovejši roman iz njene omiljene zbirke, nekaj grozdja in sadni sok.

V nedeljo je sedel na trolo in se odpeljal. Skozi okno je opazoval velike in pisane plakate, na katerih so srečni, navdušeni ljudje grizljali čips, telefonirali, kupovali avtomobile za zmagovalce in kazali potnikom v medmestnem avtobusu svetlo pot v prihodnost. Razmišljal je o tem, kako se svet seli. Velika selitev iz glave človeka, kjer je bilo vedno dovolj prostora za dvom, razmislek, za ponotranjanje, za pravico do svojega lastnega pogleda, pa čeprav skozi lino ribiškega čolna v deževno noč ... Ne, življenje se sedaj seli na plakate, v pisano resničnost velikanskih obcestnih plakatov. Seveda, nov svet je čist, spočit, zmagovalen, nasmejan, poln možnosti, kapitalsko donosen ... In lahko mu je verjeti, še najlažje tistim, ki so izgubili stik s samim seboj, z lastnim občutkom za dobro, lepo, potrebno ... Tistim, ki bodo ob nakupu avtomobila za zmagovalce to tudi postali. Zmagovalci, zmagovalci z obcestnih plakatov.

Razmišlanje o plakatih ga je spravilo v slabo voljo. Ni si mogel pomagati: nasilno pisani so vstopali vanj in ni jim mogel ubežati. Bili so vsepovsod: ob cesti, na avtobusu, v avtobusu, na zidovih, v trgovinah, celo v Bonbonieri ... Plakati, letaki ...

Trola se je ustavila v sosednjem mestu. Stopil je dol in obstal na pločniku z najlonško vrečko v rokah. Ko se je mimo njega pripeljal kamiončin, ki je namesto tovora prevažal ogromen plakat, si ni mogel kaj, da se ne bi zakrohotal na ves glas. Ljudje so se ozirali in ga opazovali od nog do glave.

pašta – testenine

omiljen – priljubljen

trola – mestni in primestni avtobus

kamiončin – majhen tovornjak

(Vir: Vanja Pegan: Čoln. Ljubljana: Dvatisoč, 2005. 95–96.)

NAVODILA

Opredelite odlomek glede na **književno zvrst** in ga **povzemite**. **Izberite problem** oziroma prvino odlomka in ga/jo **razložite**. **Razlago utemeljite** s primerom iz odlomka. **Povzemite ugotovitve** in **napišite svoje mnenje** o problemu oziroma prvini v odlomku in na splošno. **Mnenje utemeljite** s primerom iz lastnih ali tujih izkušenj ali iz kakega drugega književnega besedila. Svoje besedilo ustrezeno členite, pri pisanju upoštevajte slovnična in pravopisna pravila ter slogovno ustreznost. Interpretacijo lahko tudi izvirno naslovite.

P 1 6 2 A 1 0 1 1 2 0 5

5/8

P 1 6 2 A 1 0 1 1 2 0 6

P 1 6 2 A 1 0 1 1 2 0 7

7/8

P 1 6 2 A 1 0 1 1 2 0 8

Prazna stran